

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Агенция „Морска администрация”

ОДОБРЯВАМ:

Подпис и печат
заличени на основание чл.59
от Закона за защита на личните данни

/ к.д.п. ВЕНЦИСЛАВ ИВАНОВ /
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
ИА „МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ”

13.01 2023 година

Национален стандарт

за провеждане на обучение в курс

**Оператор на корабна радиостанция, работеща в режим на радиотелефония,
на кораб плаващ по вътрешните водни пътища**

Standards of training

**for Radio operator of a ship radio station, operating in radiotelephony mode,
on an inland waterway vessel**

Форма на обучение	- Редовно
Минимални програмни часове в курса	- 16 часа
Минимален брой курсисти	- Без ограничение
Максимален брой курсисти	- В зависимост от капацитета на учебните зали
Минимален брой курсисти в група за упражнение и практически занятия	- Без ограничение
Максимален брой курсисти в група за упражнение и практически занятия	- В зависимост от капацитета на тренажорите или одобреното плавателно средство

Национален стандарт

за провеждане на обучение в курс

Оператор на корабна радиостанция, работеща в режим на радиотелефония, на кораб плаващ по вътрешните водни пътища

1. Предмет

Настоящият национален стандарт определя минималните изисквания за провеждане на обучение за придобиване на свидетелство за квалификация Оператор на корабна радиостанция, работеща в режим на радиотелефония, на кораб плаващ по вътрешните водни пътища, в съответствие с разпоредбите на член 47 на Правилата за радиосъобщения, Приложение № 5 към Регионално споразумение относно Радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища (RAINWAT), и съгласно изискванията на чл.3, т.10 от Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета, относно признаването на професионалните квалификации за вътрешното корабоплаване и за отмяна на директиви 91/672/ЕИО и 96/50/ЕС на Съвета и на §10, т.33 на Наредба №6 за компетентност на морските лица в Република България от 17.06.2021 г.

2. Цели

Обучението има за цел да предостави на морските лица, членове на екипажи на кораби плаващи по вътрешните водни пътища, изпълняващи функции свързани с работата на корабна радиостанция в рамките на радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища, знания за основните съставни елементи на радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища, практически познания и способност за използване на основното оборудване на корабна радиостанция, и задълбочени познания на процедурите за радиовръзка и спазване на тайната на радиообмена в съответствие с препоръките на Комитета RAINWAT.

3. Форма на провеждане на курса

Обучението се провежда от одобрени от ИА "Морска администрация" /ИАМА/ учебни заведения и центрове, отговарящи на изискванията на Наредба № 6 за компетентност на морските лица в Република България /Наредба № 6/.

Теоретичното обучение се провежда в одобрени от ИАМА лекционни зали или чрез използване на одобрена от ИАМА електронна платформа за обучение. Практическото обучение се провежда присъствено на борда на одобрено плавателно средство или на одобрен тренажор, или на реална брегова апаратура, които дават възможност за преподаване на практическите елементи на обучението, при реалистични условия.

Занятията се планират така, че да не надвишават 8 /осем/ часа дневно, като общата продължителност на курса не може да се планира и да надвишава период повече от 30 дни.

Курсът се организира и провежда в съответствие с процедурите на системата за управление на качеството на обучаващата институция. Обучаващата организация определя методиката и последователността за провеждане на учебните занятия и почивки, разработва учебен план и учебна програма с подробен хорариум по теми,

лекции и практически занятия, които представя пред Изпълнителна агенция "Морска администрация", при кандидатстване за получаване на одобрение за провеждане на подготвителни курсове. Учебната програма и учебният план, не може да поставят по-малки изисквания, от посочените в настоящия национален стандарт изисквания по отношение на теми и хорариум.

При започване на курса, на курсистите се предоставят учебни помощни материали, (тематичен план, разписание на занятията, записки на курсиста, указания/инструкции и др.). В първото учебно занятие се разясняват предметът и целите на курса, както и мерките за безопасност по време на провеждането му. Лекторът, в зависимост от нивото на усвояване на материала от обучаемите по дадена тема, може да променя продължителността на определената лекция или практическо упражнение за сметка на лекция/практическо упражнение по същата тема. Курсът завършва с провеждане на теоретичен и практически изпит.

4. Входни стандарти

Кандидатите трябва да са морски лица, притежаващи професионална квалификация от оперативнo ниво в съответствие с Приложение № 7 към Наредба №6 за компетентност на морските лица в Република България или свидетелство за правоспособност водач на малък кораб в съответствие с изискванията на Резолюция 40 на Комитета по вътрешен транспорт към Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ООН).

5. Изискване към преподавателите

Обучението в подготвителния курс се провежда от одобрени от ИА „Морска администрация“, преподаватели и инструктори, притежаващи правоспособност от управленско ниво в съответствие с Приложение № 7 към Наредба №6 за компетентност на морските лица в Република България или квалификация по изучаваната материя.

6. Критерии за оценка на придобитите компетентности

Оценяването на знанията и уменията на обучаемите се извършва текущо при провеждане на учебните занятия, което се документира в дневника на курса воден в съответствие с изискванията на Наредба №6.

6.1. Оценяването удостоверяващо успешното приключване на курса се извършва след приключване на курса от комисия назначена от обучаващата организация по методология в съответствие с процедурите на системата за управление на качеството на обучаващата организация, описана в учебната програма представена пред ИА "Морска администрация", при кандидатстване за получаване на одобрение за провеждане на подготвителни курсове. За резултатите от проведените изпити, обучаващата организация изготвя протокол който представя в ИА "Морска администрация" заедно с дневника на курса воден в съответствие с изискванията на Наредба № 6.

При провеждане на изпита обучаемите трябва да потвърдят, че притежават в достатъчна степен необходимите знания, умения, професионални навици свързани с използването на корабна радиостанция в рамките на радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища, знания за основните съставни елементи на радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища, практически познания и способност за използване на основното оборудване на корабна радиостанция, и задълбочени познания на

процедурите за радиовръзка и изискванията за спазване тайната на радиообмена. При провеждане на изпитите, обучаемите не трябва да знаят предварително, какви са конкретните въпроси по които ще бъде проведен изпита. За успешно преминал курса се счита обучаем, който е преминал успешно теоретичния и практическия изпити по всички теми и задачи.

Обучаващата организация съхранява писмени доказателства за теоретичния и практическия изпити най-малко пет години, считано от датата на протокола за проведения изпит.

6.2. Окончателното оценяване за придобиване на свидетелство за квалификация Оператор на корабна радиостанция, работеща в режим на радиотелефония, на кораб плаващ по вътрешните водни пътища, се извършва от изпитна комисия определена в съответствие с изискванията на Наредба № 6.

Теоретичните знания на обучаемите се установяват чрез компютърен тест със случайно генерирани 40 въпроса от тематичната програма. Времето за решаване на теста е 50 минути. За успешно преминал теста се счита кандидат дал 85% или по-вече верни отговори. По време на изпита се води видео и аудио наблюдение и запис на изпитния процес.

Практическият изпит се състои в изпълнение на една задача от практическите упражнения от учебната програма. За успешно издържал се счита кандидат, който е изпълнил критериите за съответното упражнение. Изпитната комисия определена от ИА "Морска администрация" в съответствие с изискванията на Наредба № 6 има право да изиска от обучаващата организация да предостави възможност за провеждане на практическия изпит, на борда на одобреното плавателно средство или на одобрения тренажор, или на реалната брегова апаратура одобрени при кандидатстване на обучаващата организация за получаване на одобрение за провеждане на подготвителни курсове. Изпитната комисия, има право да присъства на изпитите посочени в т.б.1. провеждани от обучаващата организация, при което може да извърши самостоятелна и независима оценка на провеждания практически изпит.

За успешно издържал изпита се счита кандидат, който успешно е издържал и теоретичния и практическия изпити. За резултатите от проведените изпити, изпитната комисия изготвя протокол в съответствие с изискванията на Наредба №6.

7. Документиране

Преди започване на обучението, на всеки подготвителен курс, обучаващата организация, писмено представя в съответната Дирекция „Речен надзор“ информация за лекторите, график за провеждане на занятията и списък на участниците в подготвителния курс. При промяна в обстоятелствата на организирания курс (отпадане на участник, промяна на разписание, промяна на преподавател, зала и др.) учебното заведение трябва да информира своевременно съответната Дирекция „Речен надзор“ за настъпилата промяна.

При провеждането на подготвителните курсове, обучаващата организация води присъствен дневник в съответствие със СУК на учебното заведение, който съдържа най-малко данните по Приложение № 10 към чл. 66, ал. 1 от Наредба № 6, който се представя в Дирекция „Речен надзор“ при завършването на курса. Одобреният присъствен дневник и протокола от проведения изпит от обучаващата организация са документални записи удостоверяващи успешното завършване на обучението.

8. Освидетелстване

На курсистите успешно завършили курса на обучение, отговарящи на изискванията на т. 4 и успешно положили изпит по т. 6.2. при поискване се издава свидетелство за квалификация Оператор на корабна радиостанция, работеща в режим на радиотелефония, на кораб плаващ по вътрешните водни пътища.

9. Технически средства и учебни материали за обучение

Теоретичното обучение се провежда в лекционна зала оборудвана с учебна дъска, аудиовизуална техника или компютър с мултимедия и осигурено работно място за всеки обучаем или чрез използване на електронна платформа за обучение, която има възможност да отчита присъствието и активността на всеки обучаем. Учебните помещения трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания и изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.

Одобреното плавателно средство, одобрения тренажор, или одобрената брегова апаратура за провеждане на практическото обучение трябва да са пригодени за нуждите на обучението и да дават възможност за преподаване на практическите елементи на обучението, при реалистични условия.

10. Учебен план за провеждане на обучение в курс Оператор на корабна радиостанция, работеща в режим на радиотелефония, на кораб плаващ по вътрешните водни пътища

	Наименование на темите	часове	
		теория	практика
1.	Въведение в курса	1	---
A.	Теоретични познания за основните съставни елементи на радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища		
2.	Категории радиослужба	1	
3.	Видове радиовръзки	1	
4.	Типове радиостанции	1	
5.	Елементарни познания за честоти и честотни ленти	0,5	
6.	Елементарни познания за целите и формирането на кодовете от системата ATIS и тяхната връзка със сигнала за повикване	0,5	
7.	Разпределение на честотите	1	
8.	Елементарни познания за съществуващите правила и публикации	2	
B.	Практически познания и способност за използване на основното оборудване на корабна радиостанция		
9.	Радиооборудване		3
10.	Антени		1
11.	Захранване		1
B.	Задълбочени познания на процедурите за радиовръзка		
12.	Процедури за радиовръзка		3
	Общо:	8 часа	8 часа

11. Учебна програма за провеждане на обучение в курс Оператор на корабна радиостанция, работеща в режим на радиотелефония, на кораб плаващ по вътрешните водни пътища

1. Въведение в курса
 - 1.1. Инструктаж по техника за безопасност по време на курса
 - 1.2. Запознаване с целите на курса, компетентностите които трябва да се придобият и условията за доказване на придобитите компетентности.

- A. Теоретични познания за основните съставни елементи на радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища

2. Категории радиослужба:
 - 2.1. „кораб – кораб“;
 - 2.2. „навигационна информация“;
 - 2.3. „кораб – пристанищни власти“;
 - 2.4. „радиовръзки на борда“;
 - 2.5. „обществена кореспонденция“.

3. Видове радиовръзки:
 - 3.1. Радиовръзки за бедствие, спешни и за безопасност;
 - 3.2. Обичайни (рутинни) радиовръзки;
 - 3.3. Цифрово избирателно повикване (DSC);

4. Типове радиостанции:
 - 4.1. Корабни радиостанции;
 - 4.2. Брегови радиостанции;
 - 4.3. Портативно радиотелефонно оборудване.

5. Елементарни познания за честоти и честотни ленти:
 - 5.1. Понятие за честота и радиоканали, симплекс, полудуплекс и дуплекс;
 - 5.2. Разпространение на метровите и дециметровите честоти.

6. Елементарни познания за целите и формирането на кодовете от системата ATIS и тяхната връзка със сигнала за повикване;

7. Разпределение на честотите;
 - 7.1. Поддръждане на каналите за радиотелефония в метровия и дециметровия обхват;
 - 7.2. Двойна (паралелна) радиовахта (dual watch);
 - 7.3. Ограничения на мощността.

8. Елементарни познания за съществуващите правила и публикации;
 - 8.1. Отговорност за използване на радиооборудването;
 - 8.2. Тайна на радиосъобщенията;
 - 8.3. Задължителни документи;
 - 8.4. Ръководство за радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища;
 - 8.5. Национални и международни правила и договори, регулиращи радиотелефонната служба.
 - 8.6. Други национални публикации.

Б. Практически познания и способност за използване на основното оборудване на корабна радиостанция

9. Радиооборудване:

- 9.1.** Контрол;
- 9.2.** Избиране на канали;
- 9.3.** Настройка на мощността;
- 9.4.** Други видове настройка;
- 9.5.** Интерференция;
- 9.6.** Поддържане.

10. Антени:

- 10.1.** Типове антени;
- 10.2.** Разполагане и насочване;
- 10.3.** Монтаж;
- 10.4.** Свързващи елементи и фидери;
- 10.5.** Поддържане

11. Захранване

- 11.1.** Различни видове захранване;
- 11.2.** Характеристики;
- 11.3.** Зареждане на батерии;
- 11.4.** Поддържане;

В. Задълбочени познания на процедурите за радиовръзка

12. Процедури за радиовръзка

- 12.1.** Последователност на приоритетите;
- 12.2.** Бедствие;
- 12.3.** Спешност;
- 12.4.** Безопасност;
- 12.5.** Рутинни действия;
- 12.6.** Начини за повикване на радиотелефонна станция в режим на радиотелефония;
- 12.7.** Утвърждаване получаването на съобщение;
- 12.8.** Особени процедури за повикване;
- 12.9.** Стандартни фрази за общуване и международно приети начини за произнасяне на думи „буква по буква“, така както са дефинирани в Ръководство за радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища (ДК, ЦККР).

12. Литература, записки на курсиста

Учебни помагала, ръководства, инструкции и информация за безопасност за работа с техническите средства и извадки от приложимите нормативни актове, съдържащи информация по всички теми от учебната програма.

13. Мерки за безопасност при провеждане на курса

При провеждане на теоретичната подготовка не се налага предприемане на специални мерки за безопасност извън обичайните.

Преди провеждане на практическите упражнения се провежда инструктаж по мерки за безопасност при работа с използваните средства за практическо обучение, който се документира в „Дневник за инструктаж по мерки за безопасност“

14. Актуалност на курса

Този национален стандарт е съставен в съответствие с изискванията на Наредба № 6 за компетентност на морските лица в Република България и Приложение към Препоръка № 3 на Регионално споразумение относно Радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища (RAINWAT) - Хармонизирана програма за изпит за придобиване на удостоверение за Оператор на радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища.

Свидетелството за квалификация Оператор на корабна радиостанция, работеща в режим на радиотелефония, на кораб плаващ по вътрешните водни пътища, придобито по този национален стандарт се издава в съответствие с Правилата за радиосъобщения и покрива изискванията на чл.3, т.10 от Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета, относно признаването на професионалните квалификации за вътрешното корабоплаване и за отмяна на директиви 91/672/ЕИО и 96/50/ЕС на Съвета.

При промяна на този стандарт, провеждането на курсове от учебните заведения по старите програми се прекратява. Започналите преди промяната на Националния стандарт курсове завършват по действащата към момента на започване на курса учебна програма. Учебните заведения актуализират своята програма за курса в съответствие с процедурите си от системата за управление на качеството и изпращат същата за одобрение от ИА „Морска администрация“.